

بسم الله الرحمن الرحيم

طرح جوانی جمعیت و حمایت از خانواده

ماده ۱- هماهنگی و نظارت بر اجرای این قانون منطبق با شرایط زیر می باشد:

الف- در راستای تحقق تبصره (۱) راهبرد کلان چهارم نقشه مهندسی فرهنگی کشور، به منظور راهبری، برنامه ریزی، ارزیابی کلان و نظارت بر اجرای این قانون رئیس جمهور مکلف است حداکثر یک ماه پس از ابلاغ این قانون نهاد تخصصی مدیریت جامع مدیریت کشور را به عنوان ستاد ملی جمعیت تشکیل و با همکاری دستگاه های ذیربط، نسبت به تهیه برنامه عمل با تقسیم کار ملی اقدام و گزارش عملکرد را هر شش ماه به شورای عالی انقلاب فرهنگی و مجلس شورای اسلامی ارائه می نماید.

تبصره ۱- دبیر ستاد با حکم رئیس جمهور منصوب می شود.

تبصره ۲- جلسات ستاد حداقل هر سه ماه یک بار با حضور اکثریت مرکب از اعضای ذیل تشکیل می شود:

- رئیس جمهور (رئیس ستاد)

- دبیر ستاد

- وزیرای کشور، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، علوم، تحقیقات و فناوری، ورزش و جوانان، راه و شهرسازی، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، اطلاعات، امور اقتصاد و دارایی، فرهنگ و ارشاد اسلامی، آموزش و پرورش، ارتباطات و فناوری اطلاعات

- روسای سازمان های صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران، برنامه و بودجه کشور، تبلیغات اسلامی، پزشکی قانونی

- معاون امور زنان و خانواده ریاست جمهوری یا معاونت مرتبط

- رئیس مرکز مدیریت حوزه های علمیه

- دادستان کل کشور

- رئیس شورای فرهنگی-اجتماعی زنان و خانواده شورای عالی انقلاب فرهنگی

- دو نفر نماینده مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر

- رئیس ستاد کل نیروهای مسلح

- رئیس سازمان بسیج مستضعفان

تبصره ۳- دبیرخانه ستاد مسئولیت پیگیری کلیه امور اجرایی، نظارتی و مصوبات ستاد را بر عهده دارد.

تبصره ۴- کلیه مصوبات ستاد با امضای رئیس جمهور ابلاغ می گردد.

ب- در اجرای راهبرد کلان سوم و چهارم نقشه مهندسی فرهنگی کشور نظارت، رصد و پایش وضعیت جمعیت و خانواده، دریافت گزارش عملکرد دستگاه های اجرایی و ارزیابی کمی و کیفی آن بر اساس شاخصه های نقشه مهندسی فرهنگی و احکام مندرج در این قانون با کارکرد تعیین اولویتهای پژوهشی، تایید محتوای کتب درسی و پیامهای فرهنگی و دستورالعمل های بهداشتی، راهبری و دریافت گزارش عملکرد دستگاه های ذی ربط و ارزیابی آنها، از

طریق ستاد عالی جمعیت و خانواده مستقر در دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی اعمال می شود. روسای دستگاه ها و نهاد ها ملزم به اجرای مصوبات این ستاد و ارائه گزارش آن به مجلس شورای اسلامی و سایر نهاد های نظارتی می باشند. این ستاد ارزیابی خود را از میزان تحقق قانون هر شش ماه یک بار به عنوان شاخص عملکرد دستگاهها به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه می نماید. گزارش این ستاد، معیار تصمیم گیری در مراجع قضایی، تقنینی و نظارتی است.

پ- استانداران مکلف هستند از طریق شورای برنامه ریزی و توسعه استان موضوع ماده (۳۱) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۴، راهبری، برنامه ریزی، هماهنگی بین بخشی و نظارت و ارزیابی در سطح استان در مورد احکام این قانون را برعهده گیرند.

تبصره: وزارت کشور مکلف است با همکاری مرکز آمار ایران، هرساله به رصد مداوم میزان مولید و نرخ باروری کل در کشور پرداخته و برنامه ها و راهبردهای متناسب برای ارتقای وضعیت هر استان را در زمینه نرخ باروری کل انجام دهد.

ماده ۲- وزارت راه و شهرسازی مکلف است امکان استفاده مجدد از امکانات دولتی مربوط به تامین مسکن خانوار را برای خانواده ها پس از تولد فرزند سوم و بیشتر فراهم آورد و این خانواده ها می توانند صرفاً برای بار دوم از کلیه امکانات دولتی در این خصوص استفاده نمایند.

ماده ۳- به منظور تحقق بند چ ماده ۱۰۲ برنامه ششم توسعه دولت مکلف است بجز کلانشهرها یک قطعه زمین مسکونی بر اساس طرح هادی مصوب در روستا و طرح جامع مصوب در شهرها با مساحت ۱۵۰ تا ۲۰۰ متر مربع به خانواده ها پس از تولد فرزند سوم و بیشتر، مشروط به سکونت حداقل ۵ سال در آن شهر یا روستا بر اساس قیمت تمام شده فقط برای یکبار با حفظ حق مالکیت دولت و اجاره ۹۹ ساله واگذار نماید.

ماده ۴- به منظور تحقق بند چ ماده ۱۰۲ برنامه ششم توسعه دستگاه های اجرایی مکلف اند برای تامین و ارتقای کیفیت مسکن، پایان کار و عوارض ساخت و ساز، کلیه هزینه های تخصیص شبکه، انشعابات و هزینه های خدمات نظام مهندسی را به میزان پنجاه درصد (۵۰٪) برای خانواده های دارای سه فرزند زیر ۲۰ سال و به میزان هفتاد درصد (۷۰٪) برای خانواده های دارای حداقل ۴ فرزند زیر بیست سال برای یک مرتبه و هزینه پروانه و عوارض ساختمانی را به میزان ده درصد برای خانواده های دارای حداقل سه فرزند زیر ۲۰ سال تخفیف دهند. دولت مکلف است صد در صد (۱۰۰٪) تخفیف های مربوط به پروانه ساختمانی را از محل منابع عمومی در بودجه های سنواتی پیش بینی نماید.

تبصره ۱- معافیت های فوق تا مترائز ۱۳۰ متر مربع بنای مفید در شهر تهران، ۲۰۰ مترمربع بنای مفید در سایر کلان شهرها و ۳۰۰ مترمربع بنای مفید برای سایر شهرستانها قابل اعمال است.

تبصره ۲- محاسبات و نظارت مهندسی در خدمات نظام مهندسی برای خانواده‌های فوق جزء سهمیه سالانه آن‌ها منظور نمی‌شود.

ماده ۵- وزارت خانه های نفت و نیرو موظفند تعداد فرزندان را در تعیین مشترکین کم مصرف و الگوی مصرف آب ، برق و گاز لحاظ نمایند.

ماده ۶- کلیه دستگاه های مذکور در ماده ۲۹ قانون برنامه ششم توسعه مکلف اند حداقل هفتاد درصد (۷۰٪) از ظرفیت منازل مسکونی سازمانی در اختیار خود را جهت بهره برداری به خانواده های کارکنان خود که حداقل سه فرزند دارند، تخصیص داده و در صورت وجود مازاد بر نیاز این خانواده ها به سایرین طبق ضوابط مربوطه اختصاص دهند. هم چنین طول زمان بهره برداری در منازل سازمانی برای خانواده های دارای سه فرزند و بیشتر حداقل باید به میزان دو برابر سکونت سایرین باشد.

ماده ۷ - در اجرای بند (پ) ماده (۱۰۳) قانون برنامه ششم توسعه کلیه دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و مراکز مدیریت حوزه های علمیه مکلف اند متناسب با برآورد نیاز دانشجویان یا طلاب متاهل اعم از بومی و غیر بومی ، زن و مرد، نسبت به هزینه کرد ده درصد (۱۰٪) از درآمد اختصاصی و ده درصد (۱۰٪) از اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای سالانه مقرر در بودجه سنواتی خود جهت احداث، تکمیل، تامین و تجهیز خوابگاه های متاهلین اقدام کنند.

تبصره ۱- در اجرای بند پ ماده ۱۰۳ قانون برنامه ششم توسعه، به دولت اجازه داده می شود سالانه مطابق قوانین بودجه سنواتی تا پنج سال مبلغ بیست هزار میلیارد ریال اوراق مالی اسلامی منتشر کند تا به منظور احداث، تکمیل، تجهیز و تامین خوابگاه های دانشجویی متاهل به مصرف برسد.

تبصره ۲- کلیه دانشگاهها و مراکز آموزش عالی مکلفند بدون نیاز به مصوبه هیات امناء، اراضی و ساختمانهای مازاد خود را با مشارکت خیرین و سایر دستگاه ها به تامین خوابگاهها و یا منازل مسکونی مورد نیاز دانشجویان متأهل اختصاص دهند.

تبصره ۳- وزارت راه و شهرسازی مکلف است بخشی از اراضی در اختیار خود را برای احداث خوابگاه های دانشجویی و طلاب متاهل در نظر گیرد.

تبصره ۴- کلیه دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشگاه ها و پارکهای علم و فناوری مکلفند با رعایت پیوستهای فرهنگی و بدون نیاز به مصوبه هیات امناء، متناسب با تعداد دانشجویان متاهل، خوابگاه های موجود را جهت اختصاص به خوابگاههای متاهلین بهسازی و تجهیز نمایند و در احداث خوابگاه های جدید، خوابگاه های متاهلین را در اولویت قرار دهند.

تبصره ۵- سازمان اوقاف و امور خیریه و تولیت آستان های مقدسه با رعایت نوع وقف و ترویج «فرهنگ وقف و تعالی خانواده» مکلفند با همکاری وزارت خانه های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ،

مسکن و شهرسازی و هم چنین مراکز مدیریت حوزه‌های علمیه، ضمن استفاده از ظرفیت های مردمی، به احداث "خوابگاه متاهلین ویژه دانشجویان و طلاب" اقدام نمایند.

ماده ۸- صندوق های رفاه دانشجویی و مراکز مدیریت حوزه های علمیه مکلف اند پس از لازم الاجرا شدن این قانون، برای دانشجویان و طلاب متأهل فاقد مسکن نسبت به پرداخت ودیعه مسکن، مشروط به ارائه اجاره نامه رسمی به نحوی اقدام نماید که هر ساله حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) متوسط قیمت ودیعه اجاره مسکن ۷۰ متری در کلان شهرها و مسکن ۱۰۰ متری در سایر شهرهای محل تحصیل پوشش داده شود.

ماده ۹- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است از طریق بانک های عامل و موسسات اعتباری، نسبت به پرداخت انواع تسهیلات مسکن با هدف تشویق فرزندآوری خانواده ها به شرح زیر اقدام کند:

۱- افزایش بیست و پنج درصدی (۲۵٪) سقف تسهیلات خرید، ساخت و جعاله تعمیرات مسکن به ازای هر

فرزند زیر ۲۰ سال سن تا حداکثر دو برابر سقف مصوب، بدون نیاز به افزایش مبلغ سپرده بانکی مربوط

۲- افزایش دوره بازپرداخت به میزان ۲ سال به ازای هر فرزند زیر ۲۰ سال سن، تا سقف ۱۰ سال بدون افزایش

نرخ سود

تبصره- بانک های عامل مکلف اند نسبت به افزایش تسهیلات، تا سقف مقرر در این ماده، بدون تسویه تسهیلات قبلی اقدام نمایند.

ماده ۱۰- به منظور تحقق بند ث ماده ۱۰۲ قانون برنامه ششم توسعه، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است برای متولدین سال ۱۴۰۰ به بعد، با استقرار سامانه ی تسهیلات قرض الحسنه فرزند، از طریق کلیه بانک ها و موسسات اعتباری از محل پس انداز و جاری قرض الحسنه نظام بانکی نسبت به پرداخت «تسهیلات قرض الحسنه تولد فرزند» اقدام نماید. مبلغ این تسهیلات برای تولد فرزند اول صد میلیون ریال، فرزند دوم، دویست میلیون ریال و برای تولد فرزند سوم، سیصد میلیون ریال، فرزند چهارم، چهارصد میلیون ریال و فرزند پنجم، پانصد میلیون ریال بدون الزام به سپرده گذاری مشمولان با ۶ ماه دوره تنفس و دوره بازپرداخت پنج ساله در سال نخست اجرای این قانون با امکان وثیقه گذاری یارانه و یا ضمانت زنجیره ای یا هرگونه وثیقه معتبر تعیین می شود. متقاضیان حداکثر تا دو سال پس از تولد می توانند درخواست دریافت وام را ثبت نمایند.

تبصره ۱- بخشی از منابع اجرای این حکم، از محل حذف «تسهیلات ازدواج جوانان» مقرر در قوانین بودجه سنواتی در ارتباط با ازدواج های بالای ۵۰ سال سن، تامین می گردد.

تبصره ۲- افزایش مبلغ وام مذکور در سالهای آتی متناسب با حداقل نرخ تورم در قوانین بودجه سنواتی پیش بینی می شود.

تبصره ۳- در حین دوره بازپرداخت تسهیلات تولد فرزند، چنانچه فرزند دیگری به دنیا آمد، دریافت وام قرض الحسنه برای فرزند بعدی بلامانع است.

تبصره ۴- در مورد تولد فرزندان دو قلو و بیشتر، به ازای هر فرزند، یک وام تعلق می گیرد.

ماده ۱۱- دولت مکلف است به ازای هر فرزند که از ابتدای سال ۱۴۰۰ متولد شود، ده میلیون ریال را به صورت بلاعوض به سرپرست فرزند تخصیص دهد. سرپرست فرزند صرفاً مجاز است که منابع مزبور را به خریداری واحدهای صندوق های سرمایه گذاری پذیرفته شده در بورس صرف کند.

تبصره ۱- هر سال به میزان نرخ تورم سالانه اعلامی مرکز آمار ایران به مبلغ اشاره شده در ماده ۱۱ این قانون اضافه می گردد.

تبصره ۲- دولت مجاز به بدهکار کردن خود به صندوق ها از این محل نیست.

تبصره ۳- سرپرست مجاز است صرفاً نسبت به جابه جایی بین واحدهای صندوق های سرمایه گذاری موضوع این ماده اقدام نماید. خارج کردن منابع مالی ناشی از فروش واحدهای صندوق های سرمایه گذاری صرفاً پس از ازدواج یا در صورت عدم ازدواج پس از ۲۴ سالگی مجاز است.

تبصره ۴- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است با همکاری سازمان بورس و اوراق بهادار حداکثر تا سه ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون آئین نامه اجرایی این ماده را تدوین نماید.

تبصره ۵: موضوع ماده در در استانهایی جاری است که در آن سال نرخ باروری آنها زیر نرخ باروری ۲.۵ می باشد.

ماده ۱۲: شرکتهای خودروساز داخلی مکلف اند، یک خودروی ایرانی به انتخاب سرپرست خانواده به قیمت کارخانه برای خانواده ها پس از تولد فرزند دوم تا پنجم از زمان ابلاغ این قانون بدون نوبت و بدون قرعه کشی برای یک مرتبه تحویل دهند.

ماده ۱۳- سازمان هدفمندی یارانه ها مکلف است از محل درآمدهای ناشی از حذف یارانه سه دهک بالا نسبت به افزایش یارانه فرزندان خانواده های دهک های اول تا چهارم دارای حداقل ۳ فرزند تحت تکفل که هیچکدام از والدین در دستگاه های مذکور در ماده ۲۹ قانون برنامه ششم توسعه شاغل نباشند به میزان ۳ برابر یارانه مصوب سایرین پرداخت نماید.

ماده ۱۴- دولت مکلف است در کلیه واگذاری های حق بهره برداری زمین با هدف اشتغال زایی و اجرای طرح های تولیدی و کشاورزی اولویت ها و مشوق های موثری همچون تخفیف تعرفه و هزینه واگذاری حداقل به میزان بیست و پنج درصد (۲۵٪) و افزایش طول دوره باز پرداخت تسهیلات به میزان حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) برای خانواده هایی که پس از ابلاغ این قانون صاحب فرزند سوم و بیشتر می شوند، در نظر بگیرد.

ماده ۱۵- کلیه دستگاههای مذکور در ماده ۲۹ قانون برنامه ششم توسعه، مکلف اند:

الف- در بکارگیری، جذب و استخدام نیروی جدید به ازای تاهل و نیز داشتن هر فرزند یکسال تا حداکثر ۵ سال به سقف محدوده سنی موضوع ماده ۴۲ قانون مدیریت خدمات کشوری اضافه کنند.

ب- در بکارگیری، جذب، استخدام و تبدیل وضعیت استخدامی به ازای تاهل و نیز هر فرزند دو درصد (۰.۲٪) مجموعاً حداکثر تا ده درصد (۱۰٪)، به امتیاز هر فرد اضافه می شود و بعد از احراز شرایط تبدیل وضعیت، به ازای هر فرزند یک سال از طول سنوات تبدیل وضعیت فرد از رسمی آزمایشی به رسمی قطعی کاهش می یابد.

پ- برای کلیه مستخدمین صدر ماده، که صاحب فرزند سوم تا پنجم می شوند معادل یک سال به افزایش سنواتی مستخدم به ازای هر فرزند، اعمال نمایند.

تبصره- دستگاه های مذکور مجاز به تعدیل و یا اعلام عدم نیاز مستخدمین دارای حداقل ۳ فرزند، مادران باردار و دارای فرزند شیرخوار به جز در اجرای قانون رسیدگی به تخلفات اداری و آرای قطعی قضایی نیستند.

ماده ۱۶- دولت مکلف است برای کلیه گروه های مختلف حقوق بگیر در دستگاه های مذکور در ماده ۲۹ قانون برنامه ششم توسعه و همچنین نیروهای مسلح، وزارت اطلاعات، سازمان انرژی اتمی (به استثنای مشمولین قانون کار جمهوری اسلامی ایران) از قبیل کارکنان کشوری و لشکری، اعضای هیات علمی دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی و قضات، از ابتدای سال ۱۴۰۱، به مدت ۵ سال، افزایش حقوق سالانه را در سقف ردیف حقوق و جبران خدمت به گونه ای اعمال نماید که هر ساله، کمک هزینه اولاد و حق عائله مندی مشمولین این ماده در چارچوب افزایش سنواتی حقوق و دستمزد به ترتیب به میزان صد درصد (۱۰۰٪) و پنجاه درصد (۵۰٪) افزایش یابد.

ماده ۱۷- احکام ذیل در کلیه بخشهای عمومی، خصوصی، دولتی و غیردولتی لازم الاجرا می باشد:

الف- مدت مرخصی زایمان با پرداخت تمام حقوق و فوق العاده های مرتبط به نه ماه تمام افزایش یابد. در صورت درخواست مادر تا دو ماه از این مرخصی در ماه های پایانی بارداری قابل استفاده است. مرخصی مزبور برای تولد دو قلو و بیشتر، دوازده ماه می باشد.

ب- امنیت شغلی مادران در طول دوره بارداری، مرخصی زایمان و در حین شیردهی باید تأمین شود. در این دوران هرگونه نقل و انتقال و تغییر شغل، بدون درخواست مادر شاغل ممنوع است. حفظ پست سازمانی یا همپراز برای بانوانی که در ایام مرخصی زایمان به سر می برند، الزامی است.

پ- نوبت کاری شب برای مادران شاغل باردار و هم چنین مادران دارای فرزند شیرخوار تا ۲ سال و پدران تا یک ماهگی نوزاد، در مشاغل و فعالیت هایی که نیازمند شیفت شب می باشند، اختیاری است.

ت- اعطای دورکاری به درخواست مادران باردار، حداقل به مدت ۴ ماه در دوران بارداری در مشاغلی که امکان دورکاری در آن ها فراهم است، الزامی است.

ث- به منظور حمایت از مادران و مشارکت در مراقبت از نوزاد پس از زایمان مادر اعم از شاغل و غیرشاغل، پدر میتواند از دو هفته مرخصی تشویقی بدون امکان ذخیره‌سازی بهره‌مند شود. برای پدران دارای فرزند دوقلو و بیشتر این مدت یک‌ماه می‌باشد.

ج- مادران شاغل می‌توانند از مرخصی استعلاجی برای موارد بیماری فرزند زیر ۷ سال خود با ارائه گواهی پزشکی استفاده کنند.

چ- مادران شاغلی که از زمان لازم الاجرا شدن این قانون فرزند یا فرزندان به دنیا خواهند آورد به ازای هر فرزند، می‌توانند از یک سال کاهش در سن بازنشستگی برخوردار شوند و برای فرزند سوم و بیشتر میزان کاهش یک و نیم سال به ازای هر فرزند خواهد بود. حداقل سن بازنشستگی مشمولین این بند، برای مادران دارای یک فرزند ۴۲ سال، دارای دو فرزند ۴۱ سال، دارای سه فرزند و بیشتر ۴۰ سال و حداقل با ۲۰ سال سابقه بیمه است. برقراری مستمری یا حقوق بازنشستگی متناسب با سنوات پرداخت حق بیمه در زمان اشتغال می‌باشد.

تبصره - بار مالی اجرای این ماده از محل منابع حاصل از اجرای ماده ۷۰ این قانون در ردیف خاصی در بودجه سنواتی پیش بینی و به سازمان تامین اجتماعی و سایر صندوق های بازنشستگی تخصیص داده می‌شود.

ماده ۱۸ - میزان معافیت مالیاتی اشخاص حقیقی موضوع ماده (۸۴) قانون مالیات های مستقیم با اصلاحات ۱۳۹۴/۰۴/۳۱ به ازای فرزند سوم و بیشتر، که بعد از تصویب این قانون متولد گردد به ازای هر فرزند مشمول ۱۵ درصد تخفیف مشروط به تصویب آن در بودجه سنواتی می‌گردد. این تخفیف حداکثر سه بار قابل استفاده است. تبصره- تخفیف مندرج در این ماده علاوه بر معافیت های مندرج در ماده ۸۴ قانون مذکور می‌باشد.

ماده ۱۹ - ستاد ملی جمعیت مکلف است با همکاری ستاد اجرایی فرمان امام خمینی (ره) به منظور اهدای سالانه «جایزه ملی جوانی جمعیت» نسبت به تدوین شاخص های ارزیابی و سنجش به تفکیک بخش های خانواده؛ رسانه؛ سازمان های مردم نهاد؛ دستگاه های اجرایی، شرکت ها و موسسات خصوصی، مدیران، نخبگان اقدام نموده و بر اساس گزارش ارائه شده از نهادهای ذی ربط مبنی بر اثر بخشی بر رشد ازدواج و فرزندآوری در جامعه مخاطب نسبت به اعطای جایزه ملی جوانی جمعیت اقدام نماید.

ماده ۲۰- کلیه دستگاه های مذکور در ماده ۲۹ قانون برنامه ششم توسعه مکلف اند در روز ملی جمعیت، کارکنانی که در یک سال گذشته، ازدواج کرده و یا دارای فرزند شده اند را مورد تشویق قرار دهند.

ماده ۲۱- دولت مکلف است در راستای اجرای بند «ب» ماده ۱۰۳ قانون برنامه ششم توسعه، حداکثر شش ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون، با تقویت صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر نسبت به بیمه مادران خانه-دار دارای ۳ فرزند و بیشتر نسبت به اخذ حق بیمه به شرح ذیل اقدام کند:

الف- در خصوص مادران غیر شاغل دارای ۳ فرزند و بیشتر ساکن مناطق روستایی و عشایری ۱۰۰ درصد حق بیمه توسط دولت پرداخت شود.

ب- با تولد فرزند چهارم و پنجم به ازای هر فرزند دو سال به سوابق بیمه ای بیمه گذار افزوده شود.

ماده ۲۲- کلیه دستگاههای مذکور در ماده ۲۹ قانون برنامه ششم توسعه از جمله سازمان ها و شرکتهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است و کلیه شرکتها و موسسات وابسته به آنها موظفند ظرف مدت شش ماه پس از ابلاغ این قانون به منظور تکریم و حفظ حقوق مادر و کودک، با طراحی، احداث و تجهیز تمامی ساختمان ها و اماکن عمومی، خدماتی و آموزشی و رفاهی تحت اختیار یا نظارت خود، اقدام به تامین فضای مناسب جهت رفع نیازهای نوزادان، کودکان و مادران باردار جهت استراحت، شیردهی و نگهداری کودکان نمایند.

تبصره ۱- وزارت راه و شهرسازی مکلف است با همکاری شهرداری ها، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، وزارت آموزش و پرورش و سازمان بهزیستی ظرف سه ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون، ضوابط و استانداردهای این فضا را جهت تصویب ستاد عالی جمعیت و خانواده، تدوین و برای اجرا به دستگاه های مندرج در این ماده ابلاغ نماید.

تبصره ۲- رعایت ضوابط و استانداردهای موضوع تبصره (۱) در مراکز مذکور به عنوان یکی از شاخص های ارزیابی دستگاه ها جهت اجرای سیاست های کلی جمعیت پس از ابلاغ این قانون شناخته می شود. مراکز دارای امکانات موضوع این ماده، به عنوان مراکز تکریم مادر و کودک شناخته شده و از تسهیلات مربوط به آن بهره مند می گردند.

تبصره ۳- کلیه دستگاههای مذکور در ماده ۲۹ قانون برنامه ششم توسعه مکلفند با مشارکت بخش خصوصی و یا به صورت خرید خدمات نسبت به تامین مهدکودک برای نگهداری کودکان مادران شاغل در همان دستگاه اقدام نمایند.

ماده ۲۳ - جهت حمایت از شیرخوارگاه ها و مراکز نگهداری شبانه روزی کودکان بی سرپرست و خیارانی اقدامات زیر باید صورت پذیرد:

الف- سازمان بهزیستی مکلف است با همکاری نهادهای خیریه ها و مجموعه های مردم نهاد، به توسعه و تجهیز کمی و کیفی شیرخوارگاه های کشور تا میزان ۱.۵ برابر سطح فعلی بپردازد.

ب- سازمان بهزیستی مکلف است در هر یک از مراکز مذکور، حداقل یک نفر از تحصیل کردگان حوزه های علمیه خواهران و برادران را به کارگیری کند.

پ- سازمان بهزیستی مکلف است برنامه ریزی و نظارت مناسبی جهت محتوای تربیتی و آموزشی و ابعاد معنوی و مذهبی این مراکز با همکاری حوزه های علمیه انجام دهد.

ت- بنیاد مسکن موظف به تامین و واگذاری زمین با قیمت تمام شده به خیریه ها و سازمان های متقاضی تاسیس این مراکز پس از تایید سازمان بهزیستی است.

ماده ۲۴ - به منظور تحقق بند ث ماده ۱۰۲ برنامه ششم توسعه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است با معرفی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و همکاری کمیته امداد امام خمینی (ره)، ستاد اجرایی فرمان حضرت امام خمینی (ره) و بنیاد مستضعفان، مادران باردار، شیرده و دارای کودک زیر پنج سال را که بر اساس آزمون وسع، نیازمند حمایت می‌باشند، شناسایی کرده و خدمات سبد تغذیه رایگان و بسته بهداشتی رایگان را به آنها به صورت ماهانه اختصاص دهد.

تبصره ۱- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است محتوای سبد تغذیه‌ای و بسته بهداشتی را برای ماههای مختلف و گروه‌های یاد شده در این ماده، حداکثر تا سه ماه پس از ابلاغ این قانون تعیین کند.

تبصره ۲ - وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است به خانواده‌هایی که تحت پوشش نهادهای حمایتی نمی‌باشند و استحقاق آنها از طریق «آزمون وسع» بررسی و تأیید می‌شود، سبد تغذیه و بسته بهداشتی ماهانه اختصاص دهد.

ماده ۲۵ - سازمان ثبت احوال کشور مکلف است نسبت به ایجاد سرویس مبتنی بر سامانه برخط (ای. پی. آی) برای معرفی و صدور شناسه مادرانه برای مادران دارای سه فرزند یا بیشتر اقدام نماید. مدت اعتبار این شناسه ۱۰ سال است و در صورت تولد فرزندان بعدی به مدت ۵ سال تمدید خواهد شد. دستگاه‌های ذی ربط موظفند اقدامات ذیل را برای دارندگان کارت مزبور به همراه اعضای خانواده انجام دهند.

الف) نیم بها بودن ورودی کلیه اماکن و بناهای تاریخی - فرهنگی و موزه‌های تابعه وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی، گردشگری و دستگاههای اجرایی موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری.

ب) نیم بها بودن خدمات حمل و نقل عمومی شهری و تعرفه‌های فرهنگی، ورزشی و تفریحی شهرداری‌ها و دستگاههای اجرایی موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری.

ج) نیم بها بودن بلیط سینماها هر ماه یکبار

د) تخفیف ۲۰ درصدی دوره‌های آموزشی، تربیتی و هنری کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان برای استفاده فرزندان

ماده ۲۶ - کلیه موسسات آموزش عالی موضوع ماده ۱ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه و مراکز حوزوی مکلف اند:

الف- با تقاضای کتبی طلاب و دانشجویان مادر باردار جهت مرخصی یک نیمسال تحصیلی قبل از زایمان بدون احتساب در سنوات تحصیلی موافقت نمایند.

ب- با تقاضای مرخصی طلاب و دانشجویان مادر دارای فرزند زیر دو سال، حداکثر تا چهارنیمسال تحصیلی بدون احتساب در سنوات تحصیلی موافقت نمایند.

پ- با تقاضای طلاب و دانشجویان مادر باردار یا دارای فرزند زیر دو سال جهت میهمانی به میزان حداکثر چهار نیمسال تحصیلی به حوزه یا مؤسسه آموزش عالی هم سطح یا پایین تر مورد تقاضا موافقت نمایند.

ت-با تقاضای طلاب و دانشجویان مادر باردار یا دارای فرزند زیر سه سال جهت آموزش مجازی یا غیرحضوری برای گذراندن واحدهای دروس نظری دوره تحصیل موافقت نمایند.

ث- با تقاضای دانشجویان مادر باردار یا دارای فرزند زیر دو سال جهت کاهش نوبت کاریشب بر اساس آیین نامه ای که حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ این قانون، از سوی وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تصویب می گردد، موافقت نمایند.

ج- شرایطی را فراهم نمایند که برای اساتید راهنما به ازای داشتن هر دانشجوی مادر باردار یا دارای فرزند شیرخوار یک سهمیه به سقف استاد راهنمایی آنها اضافه شود.

ماده ۲۷- به ازای هر فرزند ۶ ماه از تعهدات موضوع قانون خدمت پزشکان و پیراپزشکان مادران مشمول این قانون کسر میگردد. بانوان متاهل دارای فرزند می توانند تعهدات خود را در محل سکونت خانواده بگذرانند. مادران باردار و مادران دارای فرزند زیر دو سال، می توانند طی دوره بارداری و تا دو سالگی فرزند، آغاز طرح خود را به تعویق بیندازند.

ماده ۲۸- کلیه دستگاههای مذکور در ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه به ویژه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران، سازمان تبلیغات اسلامی، نهادها و موسسات عمومی غیردولتی، شهرداری ها و دهیاری ها مکلف اند در راستای آگاهی بخشی نسبت به وجوه مثبت و ارزشمند ازدواج به هنگام نیاز و آسان، تعدد فرزندان در خانواده و تقویت و حمایت از نقش های مادری و همسری، صیانت از تحکیم خانواده و مقابله با محتوای مغایر سیاست های کلی جمعیت و عوارض جانبی استفاده از روش های مختلف پیشگیری از بارداری و نیز عوارض خطرناک پزشکی، روانشناختی و فرهنگی و اجتماعی سقط جنین، اقدامات لازم از قبیل تولید و پخش فیلم، سریال، تبلیغات بازرگانی، برگزاری جشنواره ها و نمایشگاه ها را انجام دهند.

الف - در اجرای این قانون تولید، پخش، توزیع، اشاعه، ترویج، انتشار یا حمایت از هر گونه برنامه و محتوای آموزشی، پژوهشی، فرهنگی، سرگرمی، به هر نحوی از انحاء از جمله فیلم، سریال، پویا نمایی (انیمیشن) که مغایر سیاست های کلی جمعیت باشد ممنوع است.

ب - ترویج خانواده های دو فرزند و کمتر و تجردزیستی در آگاهی بازرگانی از سوی سازمان صدا و سیما و تبلیغات تجاری و محیطی در بستر فضای مجازی، رسانه های برخط و شبکه نمایش خانگی و محیط های عمومی ممنوع است و به منظور تشویق آن دسته از سفارش دهندگانی که در تبلیغات خود به نمایش خانواده های سه فرزند و بیشتر با رعایت ضوابط آگاهی های تبلیغاتی حوزه کودکان می پردازند، افزایش زمان پخش در نظر گرفته شود.

پ- سازمان صدا و سیما مکلف است با مشارکت سازمان تبلیغات اسلامی و سایر نهادهای فرهنگی مرتبط، بخشی از تولیدات خود را به ساختارها و قالب های مختلفی از قبیل تولید فیلم، سریال، مستند، پویا نمایی و برنامه های گفتگومحور، ترکیبی و مسابقات اختصاص دهد که محتوا و مضمون اصلی آن ها ارزشمندی، ترویج و تبلیغ فرزندآوری، تقبیح تجردزیستی و کم فرزنددی و پلیدی و حرمت سقط جنین است.

ت - سازمان صدا و سیما مکلف است با هدف افزایش نرخ رشد جمعیت، برنامه های هفتگی و ماهانه در امر مطالبه گری این قانون را تدوین و اجرا نماید.

ث - سازمان صدا و سیما از طریق سازمان تنظیم مقررات رسانه های صوت و تصویر فراگیر و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مکلف اند حسب مورد براساس تکالیف قانونی با همکاری مرکز ملی فضای مجازی، بر محتوای مرتبط با سیاست های کلی جمعیت در بستر فضای مجازی و تولیدات رسانه ای - هنری بویژه سینمایی، تئاتر، محصولات شبکه خانگی و نشر آثار نظارت نموده و در صورت تخلف مراتب را از طریق مراجع ذی صلاح قانونی پیگیری نمایند.

ج - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با همکاری وزارت بهداشت مکلف است نسبت به تهیه عبارات، نمادها یا تصاویر با محتوای حمایت از خانواده، مادران ایرانی و ارزشمندی تعدد فرزندان اقدام نماید و نسبت به درج مناسب موارد مذکور در بسته بندی محصولات و کالاهای کلیه واحدهای تولیدی، توزیعی، خدماتی، کتب، محصولات فرهنگی و مطبوعات نظارت نماید.

چ - سازمان صدا و سیما موظف است ضمن تهیه و تنظیم شاخص های لازم جهت اجرا و ارزیابی برنامه های مختلف رسانه ای منطبق با اهداف این قانون که به تایید ستاد عالی جمعیت و خانواده می رسد، نسبت به تحقق برنامه های مزبور و ارتقای کمی و کیفی سالانه آن ها و ارائه گزارش شش ماهه به شورای نظارت بر صدا و سیما اقدام نماید. شورای نظارت بر صدا و سیما موظف است ارزیابی خود را حداکثر تا سه ماه از زمان ارائه گزارش ارسالی، به ستاد عالی جمعیت و خانواده و مجلس شورای اسلامی ارائه دهد.

ح - کلیه دستگاه های موضوع این ماده مکلف اند تحت نظارت شورای عالی انقلاب فرهنگی پیوست فرهنگی مربوط به سیاست های کلی جمعیت و خانواده را متناسب با اولویت ها و ظرفیت های ملی و محلی خود تدوین و اجرا نمایند.

ماده ۲۹ - صدا و سیما موظف است ده درصد از بودجه ی حمایتی اختصاص یافته به برنامه های تولیدی، پویانمایی، مستند، فیلم و سریال به برنامه هایی با محوریت موضوع افزایش و جوانی جمعیت اختصاص دهد.

ماده ۳۰ - سازمان تبلیغات اسلامی موظف است برنامه جامعی جهت حمایت از فعالین مردمی در حوزه فرزندآوری و تسهیل ازدواج، در قالب هیئات، مساجد، کانونهای فرهنگی، اعزام مبلغ و مانند آن تدوین نماید.

ماده ۳۱ - وزارتخانه های کشور، ورزش و جوانان، فرهنگ و ارشاد اسلامی و هم چنین سازمان تبلیغات اسلامی، ستاد امر به معروف و نهی از منکر و سایر نهادهای ذیربط مکلف اند حداقل سی درصد (۳۰٪) از بودجه حمایتی از سازمانهای مردم نهاد و تشکلهای فرهنگی را به مجموعه هایی از قبیل گروههای فرهنگی و جهادی، کانون های فرهنگی مساجد و سازمان های مردم نهاد که در جهت کاهش سن ازدواج، تسهیل ازدواج جوانان، تشویق به فرزندآوری و استحکام خانواده با رویکرد دینی تشکیل شده، اختصاص دهند. گزارش سالانه عملکرد و ارزیابی

فعالیت‌های صورت گرفته و حمایت‌های موضوع این بند ضمن ارائه به ستاد ملی جمعیت، به صورت عمومی نیز منتشر می‌شود. دستورالعمل ارزیابی عملکرد موضوع این ماده توسط ستاد ملی جمعیت تدوین و ابلاغ می‌شود.

ماده ۳۲- وزارت راه و شهرسازی، کلیه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها مکلفند در سطح شهرها، روستاها، راه‌های مواصلاتی و سایر اماکن عمومی، حداقل یک سوم ظرفیت اسمی سالانه تبلیغات محیطی که جهت تبلیغات فرهنگی در نظر گرفته شده است را به موضوع ازدواج، فرزندآوری، رشد جمعیت و تعالی نهاد خانواده اختصاص دهند. تبصره - در اجرای این حکم، حداقل چهل درصد از ظرفیت این ماده با نظارت سازمان تبلیغات اسلامی در اختیار نهادهای مردمی از قبیل گروه‌های جهادی و سازمان‌های مردم‌نهاد دارای مجوز که در حوزه ازدواج و خانواده فعالیت می‌کنند قرار می‌گیرد.

ماده ۳۳- وزارت آموزش و پرورش مکلف است با همکاری مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه و سازمان تبلیغات اسلامی اقدامات زیر را انجام دهد:

الف) تربیت و آموزش مهارت‌های مربوط به سبک زندگی اسلامی- ایرانی، رشد شخصیت فردی و اجتماعی، مهارت‌های فردی، ترویج فرهنگ ارزشمندی ازدواج، خانواده و فرزندآوری و مسئولیت‌پذیری برای تشکیل و تعالی خانواده با لحاظ اصول یادگیری مبتنی بر اجرای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش در برنامه آموزشی، پژوهشی، تربیتی در قالب کلیه بسته‌های یادگیری به ویژه کتب درسی، تولیدات و رویدادها، جشنواره‌ها و اردوهای فرهنگی و تربیتی، محتوای چند رسانه‌ای به صورت تعاملی و بر خط با بهره‌گیری از ظرفیت زیست بوم‌های فناورانه در بستر فضای مجازی در کلیه مقاطع تحصیلی

ب) گنجاندن محتوای آموزشی و پرورشی در راستای بندهای سیاست‌های کلی جمعیت و سیاست‌های کلی خانواده در کتابهای درسی ظرف مدت دو سال بعد از لازم الاجرا شدن این قانون

پ) آموزش و مهارت‌های تربیتی دوران بلوغ و ازدواج از طریق آموزش مستمر به اولیاء و کادر آموزشی، متناسب با سن دانش‌آموزان و براساس سبک زندگی اسلامی- ایرانی به صورت حضوری

ت) تربیت کادر توانمند، متعهد و متاهل برای درس «مدیریت خانواده و سبک زندگی»

تبصره - سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی درسی آموزش و پرورش موظف است محتوای نهایی کلیه کتب درسی در زمینه جمعیت، مدیریت خانواده و سلامت و بهداشت را قبل از انتشار به تایید ستاد عالی جمعیت و خانواده برساند.

ماده ۳۴- وزارتخانه‌های آموزش و پرورش و علوم، تحقیقات و فناوری مکلف به ایجاد، گسترش و تقویت رشته‌های تحصیلی متناسب با جایگاه و نقش خانواده و زن بر اساس فرهنگ اسلامی- ایرانی، از قبیل مدیریت خانه و خانواده هستند.

ماده ۳۵- وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و کلیه موسسات آموزش عالی کشور، مکلفند در راستای سیاست‌های کلی جمعیت و خانواده حداکثر یک سال پس از ابلاغ این قانون، در جهت ترویج و آگاهی بخشی نسبت به وجوه مثبت ازدواج به هنگام نیاز، آموزش مهارت‌های دوران ازدواج، فرزندآوری، آثار منفی کم‌فرزندگی در خانواده و کاهش رشد جمعیت در جامعه، حرمت سقط جنین، نهادینه کردن هنجارهای صیانت از تحکیم خانواده، ایفای نقش‌های خانوادگی و مقابله با محتوای مغایر سیاست‌های جمعیتی، ضمن حذف محتوای آموزشی مخالف فرزندآوری، اقدامات و فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و فرهنگی ویژه دانشجویان و کادر آموزشی و اداری مبتنی بر نقشه مهندسی فرهنگی کشور ذیل برنامه‌های سالانه خود را انجام دهند.

ماده ۳۶- وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت درمان و آموزش پزشکی موظف‌اند با هماهنگی نمایندگی ولی فقیه در دانشگاه‌ها نسبت به تاسیس مراکز مشاوره مبتنی بر سبک زندگی اسلامی- ایرانی در مراکز آموزش عالی اقدام نمایند.

ماده ۳۷- سازمان تبلیغات اسلامی مکلف است به منظور ترویج و تسهیل در امر ازدواج، ضمن صدور و لغو مجوز مراکز و موسسات فعال در امر انتخاب همسر، دستورالعمل مربوط به نحوه فعالیت و نظارت بر این مراکز و موسسات را با محوریت و مشارکت خانواده‌ها و رعایت موازین قانونی و شرعی تدوین و پس از تصویب ستاد عالی جمعیت و خانواده اجرا نماید. هرگونه فعالیت در این خصوص از جمله در بستر فضای مجازی بدون رعایت این ماده ممنوع است.

ماده ۳۸- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است در اجرای آموزش‌های حین ازدواج، محتوای تدوین شده توسط شورای فرهنگی اجتماعی زنان و خانواده شورای عالی انقلاب فرهنگی را در زمینه بهداشت، سلامت باروری و فرزندآوری عیناً آموزش داده و آموزش‌های اخلاقی، حقوقی و روانشناسی حین ازدواج را به نهاد رهبری دانشگاه‌های علوم پزشکی سراسر کشور واگذار نماید.

ماده ۳۹- وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت درمان و آموزش پزشکی و ورزش و جوانان و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و کلیه مراکز و موسسات آموزشی و پژوهشی مرتبط با موضوع که از بودجه عمومی کشور استفاده می‌کنند، مکلفند از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون هر ساله حداقل پنج درصد (۵٪) از اعتبارات پژوهشی خود را به مطالعات و پژوهش‌های مرتبط با خانواده (فرزندآوری) و رشد جمعیت در راستای اولویت‌های پژوهشی که هر ساله از سوی ستاد عالی جمعیت و خانواده تعیین می‌شود، اختصاص دهند و فهرست طرح‌ها، پروژه‌های تحقیقاتی، مشخصات پژوهشگران و نتایج بدست آمده را به همراه گزارش ۶ ماهه به ستاد عالی جمعیت و خانواده اعلام نمایند.

تبصره- وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت درمان و آموزش پزشکی، حوزه های علمیه و دانشگاه آزاد اسلامی موظف اند از پایان نامه های مقاطع تحصیلات تکمیلی در راستای موضوعاتی که به عنوان اولویت های پژوهشی توسط ستاد عالی جمعیت و خانواده تعیین شده اند، حمایت ویژه کنند.

ماده ۴۰- معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و صندوق نوآوری و شکوفایی مکلف اند از شرکت های دانش بنیان و خلاق در تولید اقلام و تجهیزات مورد نیاز برای فرزندآوری و درمان ناباروری از طریق ارائه تسهیلات، مشوق ها، فضا و تجهیزات حمایت کنند.

تبصره ۱: معاونت علمی و فناوری مکلف است حداقل پنج درصد (۵٪) از اعتبارات تخصیص یافته برنامه توسعه علوم و فناوری های نو را در زمینه تولید داروها، اقلام و تجهیزات، حمایت از طرح های توسعه فناوری، تحقیقات بنیادی و تجاری سازی طرح ها را از طریق ستاد توسعه علوم و فناوری های سلول بنیادی در قالب طرح فرزندآوری، درمان ناباروری و سلامت مادر و کودک هزینه نماید.

تبصره ۲: صندوق نوآوری و شکوفایی مکلف است حداقل پنج درصد (۵٪) از تسهیلات و حمایت های خود در حوزه زیست فناوری و تجهیزات پزشکی متناسب با کمک های پیش بینی شده در این قانون را به شرکت های دانش بنیان متقاضی در حوزه تولید دارو، اقلام و تجهیزات مورد نیاز برای فرزندآوری و درمان ناباروری اختصاص دهد.

ماده ۴۱- در راستای بند ح ماده ۱۰۲ برنامه ششم توسعه، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است حداکثر ظرف مدت دو سال پس از لازم الاجرا شدن قانون، نسبت به تجهیز یا راه اندازی حداقل یک مرکز تخصصی درمان ناباروری سطح ۲ در دانشگاه های علوم پزشکی و حداقل یک مرکز ناباروری سطح ۳ به ازای هر استان اعم از دولتی و عمومی غیر دولتی در قالب نظام سطح بندی خدمات متناسب با الگوی جمعیتی اقدام نماید.

تبصره ۱- وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی مکلف است اقدامات لازم را برای افزایش ظرفیت پذیرش دستیار در رشته تخصصی ناباروری (فلوشیپ) و سایر رشته های مرتبط به گونه ای به عمل آورد که کمبود نیروی متخصص در این زمینه حداکثر تا ۵ سال پس از لازم الاجرا شدن این قانون در تمام مراکز ناباروری سراسر کشور برطرف گردد.

تبصره ۲: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است در راستای افزایش همکاری بین متخصصین و مراکز درمان ناباروری و ارجاع بیمار به آن مراکز، ضمن برگزاری دوره های آموزشی برای متخصصین زنان و مامایی، دروس مرتبط با درمان ناباروری را در دوره های تخصصی زنان و مامایی پیش بینی نماید.

تبصره ۳- وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی مکلف است جهت ارائه درمان های هم زمان طب سنتی ایران به زوجین نابارور زمینه استقرار این متخصصین را در مراکز ناباروری سطح ۲ فراهم سازد.

تبصره ۴: جهاد دانشگاهی موظف است حداقل ده درصد از بودجه طرح های نوآورانه خود را به طرح های مربوطه به ناباروری و زایمان های طبیعی استاندارد و ایمن اختصاص دهد.

ماده ۴۲ - وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی مکلف است دستورالعمل و راهنمای بالینی هماهنگ کشوری مربوط به پیشگیری، تشخیص به هنگام و درمان افراد نابارور و در معرض ناباروری را با بهره‌گیری از تخصص‌های مرتبط در قالب نظام سطح بندی خدمات ضمن ادغام در شبکه بهداشت با رویکرد بروزرسانی، حداکثر تا شش ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون تدوین و پس از تصویب وزیر بهداشت و تایید ستاد عالی جمعیت و خانواده ابلاغ نماید.

ماده ۴۳ - در راستای بندهای «ح» و «د» ماده ۱۰۲ قانون برنامه ششم توسعه، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان های بیمه گر، برنامه‌ها و اقدامات لازم را برای برخورداری همه زوج‌هایی که علی‌رغم اقدام به بارداری به مدت یک سال یا بیشتر، صاحب فرزند نشده‌اند، از برنامه‌های معاینه، بیماریابی، تشخیص علت ناباروری و درمان آن تحت پوشش کامل بیمه‌های پایه، بدون محدودیت زمان و دفعات مورد نیاز به تشخیص پزشک معالج به عمل آورد.

تبصره ۱- برای افراد بالای ۳۵ سال، مدت مذکور در ماده فوق از یک سال به شش ماه کاهش می یابد.

تبصره ۲- کسانی که دچار سقط مکرر شده‌اند، مشمول ماده فوق هستند.

تبصره ۳- شورای عالی بیمه موظف است حداکثر تا شش ماه پس از ابلاغ قانون، بسته خدمات پایه خود را به گونه ای تعریف نماید که شامل کلیه اقدامات مذکور در درمان ناباروری اولیه و ثانویه گردد.

ماده ۴۴- در اجرای ماده (۷۰) و بند «د» ماده ۱۰۲ قانون برنامه ششم توسعه، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است کلیه مادران فاقد پوشش بیمه ای را طی دوران بارداری و شیردهی و همچنین کودکان را تا پایان ۵ سالگی تحت پوشش خدمات درمان پایه بیمه ای بر اساس آزمون وسع قرار دهد.

ماده ۴۵- شورای عالی بیمه مکلف است حداکثر تا ۶ ماه پس از ابلاغ این قانون، راهنمای بالینی استاندارد پوشش بیمه ای خدمات سلامت زنان، مادران باردار و نوزادان را از جمله ماماها و پزشکان در مراکز خصوصی و دولتی در قالب سطح بندی خدمات با لحاظ نظام ارجاع تدوین و ابلاغ نماید.

ماده ۴۶- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است با رویکرد افزایش رشد جمعیت و تأکید بر اثرات مثبت بارداری و زایمان طبیعی، فواید فرزندآوری، کاهش فاصله ازدواج و فرزند اول و همچنین کاهش فاصله بین فرزندان، حداکثر تا یک سال پس از لازم الاجرا شدن این قانون، نسبت به تغییر، اصلاح، تکمیل و بروزرسانی علمی متون و منابع آموزشی، مضرات مادی و معنوی سقط جنین و عوارض استفاده از داروهای ضد بارداری، منع زایمان غیر طبیعی غیرضروری، به بازآموزی و تربیت کارکنان و ارائه‌دهندگان این آموزش‌ها اقدام نماید و با آموزش کارکنان شبکه بهداشت و درمان برای مراجعین در تمامی بازه‌ی سنی باروری، به ازای تولد فرزند اول تا پنجم در جمعیت

تحت پوشش و مطابق با دستورالعمل حمایتی موضوع این حکم، به ارائه دهندگان خدمات به صورت افزایش پلکانی، فوق العاده کمک به فرزندآوری پرداخت نماید.

ماده ۴۷- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است حداکثر سه ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون راهنمای مکتوب حفظ، مراقبت و سلامت جنین را پس از تایید ستاد عالی جمعیت و خانواده، با توزیع در کلیه مراکز تشخیصی، بهداشتی، درمانی اعم از دولتی و غیردولتی در اختیار مادر قرار دهد.

ماده ۴۸- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است با بازنگری دستورالعمل ها و متون آموزشی و ترویجی خود در جهت افزایش باروری و ثمرات بارداری و زایمان طبیعی در سلامت بانوان، هزینه های روحی، روانی و اقتصادی دوران بارداری را کاهش دهد و از القای هرگونه ترس و هراس نسبت به امر بارداری ذیل عباراتی از قبیل پرخطر و ناخواسته در شبکه بهداشت، ممانعت به عمل آورد و از عبارت مراقبت ویژه به جای آن ها استفاده کند.

ماده ۴۹- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است امکان زایمان طبیعی در بیمارستان ها و زایشگاه های دولتی را به گونه ای فراهم نماید که برای افراد تحت پوشش بیمه و مراجعین فاقد پوشش بیمه ای به صورت کاملاً رایگان انجام و متناسب با آمایش سرزمینی، ظرف حداکثر ۲ سال پس از ابلاغ این قانون، با توجه به استانداردهای سطح بندی آرایه خدمات، ترتیبی اتخاذ نماید که کلیه زنان باردار حداکثر طی مدت یکساعت با وسیله نقلیه معمول به خدمات زایشگاهی ایمن و استاندارد دسترسی داشته باشند.

تبصره: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است نسبت به ارتقاء مهارت مامایی کشور و افزایش تعداد ماماها، فعال در بیمارستان ها و زایشگاه ها به طرق مختلف از جمله تعهد خدمت به گونه ای اقدام نماید که ظرف مدت دو سال پس از لازم الاجرا شدن این قانون به ازای هر دو مادر در حال زایمان یک ماما در کل مدت فرآیند زایمان طبیعی حاضر باشد

ماده ۵۰- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است در راستای تأمین، حفظ، ارتقاء سلامت مادر و نوزاد و کاهش سالانه پنج درصد (۵٪) از میزان زایمان غیر طبیعی نسبت به نرخ کل زایمان در کشور تا رسیدن به نرخ میانگین جهانی، اقدام به اجرای موارد ذیل نماید و گزارش اقدامات و نتایج حاصل را هر سه ماه یکبار به ستاد عالی جمعیت و خانواده ارائه نماید.

الف- یکپارچه سازی سیاست های ترویج زایمان طبیعی و کاهش غیر طبیعی در حوزه های بهداشت، درمان، آموزش، پژوهش، غذا، دارو، خدمات بیمه ای و برقراری ارتباط منطقی بین آنها

ب- آموزش و فرهنگ سازی برای زایمان طبیعی و آموزش های فردی به مادر باردار و خانواده

پ- برقراری نظام تضمین کیفیت مهارت آموزی و ارائه خدمات مراقبت بارداری و زایمان در قالب کار گروهی توسط ماماها، پزشکان و متخصصان زنان و زایمان، اطفال، بیهوشی و بقیه کادر مرتبط

ت- پذیرش دستیار زنان و زایمان متناسب با سهمیه مناطق با اولویت مناطق محروم و ممانعت از خروج متخصصان از محل تعیین شده در زمان پذیرش سهمیه مناطق

ث- اصلاح تعرفه ها و کارانه در جهت افزایش زایمان طبیعی

ج- ممنوعیت پرداخت بیمه در موارد سزارین به درخواست مادر

چ- توسعه‌ی منظم و منسجم زایمان های بدون درد با تجهیز بیمارستان‌های دانشگاه‌های علوم پزشکی و تامین متخصص و تکنسین بیهوشی و مانند آن به عنوان جایگزین سزارین به میزان سالانه پنج درصد (۰.۵٪) افزایش، نسبت به سال پایه و تاثیر گذاری آن بر شاخص‌های اعتبارسنجی بیمارستان‌ها.

ح- ارتقای کیفیت مراقبت‌های بارداری در راستای فرزند آوری و زایمان طبیعی، مبتنی بر پرونده الکترونیک یکپارچه و بر خط سلامت با امکان دسترسی در کلیه بخش‌های بهداشت و درمان دولتی و غیر دولتی، بر اساس استقرار راهنماهای بالینی سلامت مادر و جنین و با رعایت سطح بندی خدمات

خ- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است نسبت به ارزشیابی عملکرد کادر بهداشتی -درمانی برحسب میزان رضایت مادران، در ارائه مراقبت با کیفیت بارداری و زایمان طبیعی و اعمال آن در کارانه ارائه دهندگان خدمات اقدام نماید. شاخص‌های ارزشیابی و شیوه‌نامه‌های مربوطه باید به تایید ستاد عالی جمعیت برسد

د- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است عملکرد بیمارستان‌ها را در زمینه‌ی کاهش سالانه پنج درصد (۰.۵٪) از میزان زایمان غیر طبیعی نسبت به نرخ کل زایمان را به عنوان پیش نیاز اعتباربخشی به بیمارستان‌ها قرار دهد

ذ- وزارت بهداشت مکلف است ۵ درصد از بودجه‌های عمرانی خود را به بهبود کیفیت محیط‌های زایشگاهی از نظر فیزیکی و بهداشتی اختصاص دهد. از سال سوم اجرای این قانون پرداخت سهم هر زایشگاه منوط به افزایش میزان رضایت مادران باردار از محیط فیزیکی زایشگاه می باشد.

ماده ۵۱- هرگونه توزیع رایگان و ارائه اقلام مرتبط با پیشگیری از بارداری و کارگذاشتن اقلام پیشگیری و تشویق به استفاده از آنها در شبکه بهداشتی درمانی وابسته به دانشگاه‌های علوم پزشکی ممنوع می‌باشد.

تبصره ۱- وزارت بهداشت مکلف است حداکثر سه ماه پس از لازم الاجراشدن قانون، منطبق بر منابع معتبر پزشکی دستورالعمل ارائه دارو، خدمات و اقلام مرتبط با جلوگیری از بارداری را برای افرادی که بارداری باعث خطر جانی برای مادر و یا جنین می‌شود تهیه و با تصویب ستاد عالی جمعیت و خانواده اجرایی نماید.

تبصره ۲- هرگونه ارائه داروهای هورمونی جلوگیری از بارداری در داروخانه‌های سراسر کشور باید مطابق دستورالعمل فوق و با تجویز پزشک باشد.

ماده ۵۲- عقیم سازی زنان و مردان به جز در موارد استثنایی و در جایی که بارداری برای مادر خطر جانی دارد، ممنوع است. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است با همکاری پزشکی قانونی حداکثر سه ماه پس از لازم

الاجراشدن قانون، منطبق بر منابع معتبر پزشکی دستورالعمل موارد مجاز برای عقیم سازی را که خطر جانی برای مادر دارد تهیه و با تایید ستاد عالی جمعیت و خانواده و تصویب وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، اجرایی نماید.

ماده ۵۳- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است حداکثر سه ماه پس از لازم الاجراشدن این قانون، کلیه «دستورالعملهای صادره» مرتبط با بارداری و سلامت مادر و جنین که ممکن است عوارضی برای آن ها ایجاد کند و یا این که کادر بهداشتی - درمانی یا مادر را به سقط جنین توصیه یا راهنمایی کند، به نحو ذیل مورد بازنگری قرار داده و پس از تایید ستاد عالی جمعیت و خانواده به اجرا درآورد:

۱. استاندارد سازی عملکرد ارائه دهندگان خدمات، آموزش موثر و قانونمند آنها، پایش و ارزشیابی عملکرد و صدور یا لغو مجوز خدمت آنها

۲. اصلاح روش های این مداخلات و به استاندارد رساندن مقادیر مثبت و منفی کاذب با رعایت شاخصهای به روز استانداردهای علمی و تعیین مسئولیت عاملین خدمت

۳. تعیین آیین نامه تصدیق آزمایشگاه و مراکز تصویربرداری عامل غربالگری با رعایت شاخصهای بند یک و دو با تبیین نحوه پاسخگویی آنها

تبصره ۱: عدم ارجاع مادر باردار به غربالگری ناهنجاری جنینی توسط پزشک یا اعضای کادر بهداشتی و درمانی تخلف نبوده و نباید منجر به محاکمه و یا پیگیری آنها گردد و در صورت ارجاع مادر باردار به غربالگری که منجر به حدوث سقط یا سایر عوارض گردد، پزشک صرفاً در صورتیکه در چارچوب دستور العمل مورد تایید ستاد عالی جمعیت و خانواده عمل کرده باشد، مرتکب تخلفی نشده است.

تبصره ۲: از زمان لازم الاجرا شدن این قانون هرگونه توصیه به مادران باردار توسط کادر بهداشت و درمان یا تشویق یا ارجاع از سوی درمانگران به تشخیص ناهنجاری جنین مجاز نبوده و صرفاً در قالب تبصره ۳ این ماده مجاز است.

تبصره ۳- جهت استاندارد سازی، نظارت، پایش و ارزشیابی در مواردی که به درخواست والدین و با تجویز پزشک متخصص آزمایش تشخیص ناهنجاری جنین تجویز گردد، باید اطلاعات مادر، پزشک، مستندات، دلایل تجویز یا اقدام را در پرونده الکترونیک سلامت بیمار و سامانه ماده ۵۴ این قانون درج و بارگذاری نماید.

ماده ۵۴- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است طی شش ماه از لازم الاجراشدن این قانون، ضمن استقرار سامانه جامع نسبت به ثبت اطلاعات کلیه مراجعین باروری، بارداری، سقط و دلایل آن و زایمان و نحوه آن در کلیه مراکز بهداشتی، درمانی، آزمایشگاهها، مراکز درمان ناباروری و مراکز رادیولوژی اعم از دولتی و غیردولتی با رعایت اصول محرمانگی اقدام کند.

تبصره ۱- هر یک از مراکز مذکور در صدر ماده که بعد از یک سال از لازم الاجراشدن قانون در این سامانه ثبت نشده باشند یا اطلاعات مراجعین خود را به روزرسانی نکرده باشد، در مرحله اول به اخطار کتبی، در مرحله دوم تعلیق سه ماهه و در مرحله سوم به سلب مجوز از سوی مراجع انتظامی محکوم می شوند.

تبصره ۲- وزارت بهداشت موظف است دسترسی مستقیم به این سامانه را برای ستاد عالی جمعیت و خانواده و ستاد ملی جمعیت و سازمان پزشکی قانونی فراهم نموده و گزارش شش ماهه موارد فوق را به مجلس شورای اسلامی ارائه دهد.

ماده ۵۵: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است برنامه‌ی جامعی برای کنترل، پیشگیری و کاهش سقط خود به خودی جنین به صورت ادغام در شبکه شامل آموزش عمومی اصلاح سبک زندگی و آسیب‌های وارده ناشی از تغذیه و داروها بر سلامت جنین را اجرا نماید.

ماده ۵۶- سازمان پزشکی قانونی مکلف است حداکثر سه ماه پس از ابلاغ این قانون دستورالعمل اجرایی سقط را در شورایی مرکب از رئیس سازمان پزشکی قانونی کشور به عنوان رییس شورا، سه فقیه مجتهد متجزی در فقه پزشکی به تعیین رئیس قوه قضاییه، سه نفر متخصص مرتبط با معرفی وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، یک نفر متخصص پزشکی قانونی با معرفی ریاست سازمان پزشکی قانونی و یک نفر قاضی دیوان عالی کشور به پیشنهاد رئیس قوه قضاییه و یک نفر نماینده‌ی عضو کمیسیون بهداشت مجلس به عنوان ناظر، تدوین و تصویب نماید. مصوبات با اکثریت آراء و مشروط به رأی موافق حداقل دو فقیه، لازم الاجراء بوده و پس از آن قانون سقط درمانی مصوب ۱۳۸۴/۰۳/۲۵ نسخ می‌گردد.

تبصره ۱: شورای مذکور در این ماده مکلف است مسائل مستحدثه در زمینه‌ی باروری و پیشگیری و درمان ناباروری را نیز مورد بررسی قرار داده و دستورالعمل فقهی آن را به شیوه‌ی این ماده تعیین نماید.

تبصره ۲: کلیه‌ی دستورالعملها و رویه‌ها در حوزه باروری، سقط و ناباروری در این شورا به صورت سالیانه به شیوه این ماده مورد بازنگری قرار می‌گیرد.

تبصره ۳: کلیه مراکز پزشکی قانونی مکلفند بر اساس دستورالعمل ابلاغی، موارد مشمول را به کمیسیون سقط قانونی ارجاع نمایند. این کمیسیون که مرکب از یک قاضی ویژه، یک پزشک متخصص متعهد و یک متخصص پزشک قانونی می‌باشد، با رعایت اصل (عدم جواز سقط در موارد تردید) براساس دستورالعمل فقهی مربوط، با اکثریت آراء مشروط به اینکه قاضی عضو کمیسیون موافق آن باشد، اقدام به صدور رأی می‌نماید. این رأی قطعی است.

تبصره ۴: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، موظف است دستورالعمل‌های اجرایی این ماده را به دانشگاه‌های علوم پزشکی ابلاغ نماید.

تبصره ۵: بیمارستان‌های مورد تایید پزشکی قانونی موظفند در موارد مجاز سقط منحصرأً پس از احراز عدم امارات و نشانه‌های ولوج روح، سقط جنین را اجرا کنند.

ماده ۵۷- قوه قضاییه موظف است با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر دستگاههای مرتبط حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از لازم الاجراشدن این قانون، برنامه و تمهیدات قانونی لازم برای پیشگیری و مقابله با سقط غیر قانونی جنین و پیشنهاد اصلاح مقررات مراجع ذی صلاح مرتبط را تهیه و ابلاغ نماید.

ماده ۵۸- توزیع، نگهداری و حمل داروهای رایج در سقط جنین فقط برای مصرف در داروخانه مراکز درمانی بیمارستانی دارای مجوز از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مجاز است. هرگونه خرید، فروش و پخش داروهای مذکور، خارج از سامانه ردیابی و رهگیری فرآورده‌های دارویی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، جرم است و مشمول مجازات‌های درجه ۳ تا ۶ ماده ۱۹ قانون مجازات‌های اسلامی می‌شود.

ماده ۵۹- وزارت اطلاعات و سایر دستگاه‌های امنیتی مکلف اند با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نیروی انتظامی و سازمان‌های نظام پزشکی و پزشکی قانونی و سایر دستگاه‌های ذی ربط، از طریق سامانه‌های موجود گزارش مردمی متخلفان فروش داروهای سقط، مشارکت در سقط غیرقانونی، تارنماها و بسترهای مجازی معرفی کننده مراکز و افراد مشارکت کننده در سقط، توصیه‌های کادر بهداشتی و درمانی خارج از ضوابط، عناصر ترویج دهنده سقط غیرقانونی را شناسایی، به عنوان ضابط قضایی، موارد را به مراجع قضایی اعلام نمایند.

ماده ۶۰- فعالیت مدیران و عوامل موثر در بسترهای مجازی معرفی کننده افراد و مراکز مشارکت کننده در سقط غیرقانونی جنین ممنوع است و حسب مورد متخلفان از این حکم علاوه بر مجازات درجه پنج ماده ۱۹ قانون مجازات اسلامی، به پرداخت خسارت معادل دو تا پنج برابر عوائد حاصل از ارتکاب جرم محکوم می‌شوند.

ماده ۶۱- هرکس به هر عنوان به طور گسترده دارو، مواد و وسائل اسقاط غیر قانونی جنین را فراهم سازد و یا معاونت و مباشرت به اسقاط غیر قانونی جنین به طور وسیع نماید و یا در چرخه تجارت سقط جنین فعال و یا موثر باشد از مصادیق موضوع ماده (۲۸۶) قانون مجازات اسلامی مصوب 1392/2/1 محسوب می‌گردد. تبصره: اموال و وسائل حاصل از ارتکاب جرم مصادره و پس از واریز عوائد به حساب خزانه در اختیار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار می‌گیرد تا در جهت درمان ناباروری هزینه گردد.

ماده ۶۲- دولت مکلف است ظرف حداکثر یک سال پس از لازم الاجرا شدن قانون، برنامه ریزی جامع در حوزه مهاجرت داخل و خارج از کشور با هدف ارتقاء کیفی و کمی جمعیت در راستای بند های ۹، ۱۰، ۱۱ و ۱۳ سیاست های کلی جمعیت ابلاغی مقام معظم رهبری ارائه و جهت اجرا به دستگاه های ذی ربط ابلاغ نماید.

ماده ۶۳: به منظور تهیه نقشه روزآمد تراکم جمعیت و هدفمندکردن طرح‌های حمایتی این قانون، با توجه به پراکندگی خانواده‌ها در سطح کشور، سازمان ثبت احوال کشور، مکلف است با همکاری مرکز آمار ایران و سازمان امور مهاجران و اتباع خارجی نسبت به تولید و انتشار آمارهای مهاجرت بر حسب فرد و خانواده بر پایه‌ی داده‌های مکانی پایگاه اطلاعات جمعیت کشور، به صورت سالانه و همچنین تهیه‌ی ساز و کار افزودن ثبت رویدادهای حیاتی و تغییرات نشانی اتباع خارجی کشور به پایگاه اطلاعات جمعیت کشور اقدام نماید.

تبصره: سازمان ثبت احوال کشور با همکاری وزارت خارجه مکلف به حفظ و ارتقای کیفیت سامانه‌ی ثبت تغییر نشانی و دسترس پذیر نمودن آن برای همه‌ی ایرانیان در سطح جهانی است.

ماده ۶۴- وزارت امور خارجه مکلف است حداکثر تا یک سال پس از ابلاغ این قانون گزارش کلیه تعهدات ناشی از معاهدات بین‌المللی مرتبط با مسائل جمعیتی کشور را به مجلس شورای اسلامی و ستاد عالی جمعیت و خانواده ارائه و با کمک نهادهای ذی ربط کلیه سیاست‌ها و عملکردهای ضدجمعیتی نهادهای بین‌المللی را در کشور متوقف نماید.

ماده ۶۵- دستگاههای اجرایی پس از اعلام آزمایش مواد و فرآورده های غذایی و وارداتی و محصولات تراریخته، موارد بیوتروریسم، آلاینده های محیطی و عوامل شیمیایی تشعشعات و الودگی امواج نسبت به اختلالات باروری یا جنسی، توسط مراجع ذی ربط موظف به رعایت و اجرای ضوابط ابلاغی سازمان پدافند غیرعامل می‌باشند. تبصره - سازمان پدافند غیر عامل موظف است به تدوین دستورالعمل اجرایی با همکاری دستگاههای ذیربط اقدام نموده و پس از تصویب کمیته‌ی دائمی پدافند غیرعامل کشور، آن را اجرا نماید.

ماده ۶۶- نیروهای مسلح با استفاده از ظرفیت و امکانات دستگاههای اجرایی و سازمان های ذی ربط خود در زمینه ارائه خدمات بهداشتی، سلامت باروری، درمان ناباروری، افزایش ازدواج، کاهش طلاق و اعطای مشوق‌های فرزندآوری ویژه کارکنان نیروهای مسلح و خانواده‌ی آنان، بازنشستگان و بسیجیان اقدام نمایند.

ماده ۶۷: دستگاه‌های اجرایی مندرج در ماده ۵ قانون خدمات کشوری می‌توانند تکالیف خود در این قانون را از طریق تفاهم‌نامه و عقد قرارداد با سازمان بسیج مستضعفین به اجرا برسانند.

ماده ۶۸: به منظور حمایت از ازدواج جوانان، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است از محل پس انداز و جاری قرض الحسنه نظام بانکی، تسهیلات قرض الحسنه ازدواج به کلیه زوج هایی که بیشتر از چهار سال از تاریخ عقد ایشان نگذشته باشد و تا کنون تسهیلات ازدواج دریافت نکرده اند با اولویت نخست پرداخت کند. تسهیلات قرض الحسنه برای هر یک از زوج ها در سال ۱۴۰۰ هفتصد میلیون ریال و با دوره بازپرداخت ده ساله است.

تبصره ۱: به منظور کاهش سن ازدواج، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است تسهیلات قرض الحسنه ازدواج برای زوج های زیر ۲۵ سال و زوجه های زیر ۲۳ سال واجد شرایط دریافت تسهیلات ازدواج را تا سقف یک میلیارد ریال افزایش دهد.

تبصره ۲: بانکها باید برای ضمانت صرفاً یکی از سه مورد اعتبار سنجی یا یک ضامن و سفته و یا سهم فرد از حساب یارانه هدفمندی را به منزله ضمانت بپذیرند.

مسئولیت حسن اجرای حکم این بند به عهده بانک مرکزی و بانکهای عامل و کلیه مدیران و کارکنان ذی ربط می باشد. عدم اجرا یا تأخیر در پرداخت تسهیلات تخلف محسوب شده و قابل پیگیری در مراجع ذی صلاح می باشد. همچنین تمامی بانکها موظفند به صورت ماهانه تعداد تسهیلات قرض الحسنه ازدواج پرداختی و تعداد افراد در نوبت دریافت این تسهیلات را به صورت عمومی اعلام کنند.

تبصره ۳: مبلغ بیست هزار میلیارد ریال از منابع این بند برای تأمین تجهیزیه زوجیهایی که متقاضی دریافت کالاهای ایرانی در سقف دویست میلیون ریال تا پانصد میلیون ریال هستند به ستاد اجرایی فرمان حضرت امام اختصاص می یابد. استفاده کنندگان از این اعتبار مجاز به دریافت وام ازدواج نیستند.

تبصره ۴: در سالهای بعد از ۱۴۰۰ حداقل به اندازه نرخ تورم سالانه به مبلغ موضوع ماده و تبصره های آن اضافه می گردد.

ماده ۶۹: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است در راستای اجرای بند (ت) ماده ۱۰۲ قانون برنامه ششم توسعه از طریق بانکهای عامل مبلغ نه هزار میلیارد ریال از هر محل از جمله منابع سپرده های پس انداز و جاری قرض الحسنه نظام بانکی به تفکیک نسبت به پرداخت تسهیلات قرض الحسنه ودیعه یا خرید یا ساخت مسکن (بنا به درخواست خانوار) با بازپرداخت حداکثر بیست ساله برای خانواده های فاقد مسکن که در سال ۱۳۹۹ به بعد صاحب فرزند سوم به بعد شده یا می شوند به میزان یک میلیارد و پانصد میلیون ریال اقدام نماید.

تبصره ۱: بانک مرکزی مکلف است در راستای اجرای بند (ث) ماده ۱۰۲ قانون برنامه ششم توسعه از طریق بانکهای عامل مبلغ چهار هزار و ششصد میلیارد ریال از هر محل از جمله منابع سپرده های پس انداز و جاری قرض الحسنه ودیعه یا خرید یا ساخت مسکن (بنا به درخواست خانوار) با بازپرداخت حداکثر ده ساله برای خانواده های فاقد مسکن به شرح ذیل اقدام نماید:

الف: خانوارهای صاحب دو فرزند تا سقف دو هزار میلیارد ریال به هر یک از زوجین به میزان یک میلیارد ریال

ب: خانوارهای صاحب یک فرزند تا سقف هزار و ششصد میلیارد ریال به هر یک از زوجین به میزان هشتصد میلیون ریال

پ: خانوارهای دو نفره (زوج و زوجه) تا سقف هزار میلیارد ریال به هر یک از زوجین به میزان پانصد میلیون ریال اقدام نماید.

تبصره ۲: در سالهای بعد از ۱۴۰۰ حداقل به اندازه نرخ تورم سالانه به مبلغ موضوع ماده و تبصره های آن اضافه می گردد.

ماده ۷۰- عدم اجرای احکام این قانون در ارتباط با نهادهای زیر نظر مقام معظم رهبری با اذن ایشان می باشد.

ماده ۷۱- مستنکفین از اجرای این قانون، علاوه بر جبران خسارات وارده و اعمال مجازات موضوع ماده (۱۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری به مجازات حبس یا جزای نقدی درجه ۴ یا ۵ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۲/۱ محکوم می شوند.

تبصره ۱- مقامات موضوع ماده ۷۱ قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ چنانچه در اجرای احکام این قانون ناظر به وظایف خود اهمال یا ترک فعل یا ممانعت نمایند، علاوه بر مجازات صدر این ماده به ۵ تا ۱۵ سال محرومیت از حقوق اجتماعی (موضوع ماده ۲۶ قانون مجازات اسلامی) محکوم می شوند.

تبصره ۲- سازمان بازرسی کل کشور و نهادهای امنیتی در حوزه نظارتی خویش مکلفند مستنکفین از اجرای این قانون را شناسایی نموده و به مراجع قضایی معرفی نمایند. در اجرای این حکم مقام قضائی مکلف است نسبت به گزارشهای واصله و شکوائیه های مردمی رسیدگی کند.

تبصره ۳- دستگاههای مذکور در ماده ۲۹ قانون برنامه ششم توسعه، مکلف به ارائه گزارش عملکرد شش ماهه به ستاد ملی جمعیت می باشند. ستاد ملی جمعیت موظف است گزارش شش ماهه خود را به ستاد عالی جمعیت و خانواده و مجلس شورای اسلامی ارائه دهد. سازمان برنامه و بودجه مکلف است از سال دوم اجرای این قانون، اعتبار مرتبط با موضوع جمعیت در دستگاهها را به پیشنهاد ستاد ملی جمعیت در بودجه سنواتی بر اساس میزان عملکرد منظور نماید. تبصره ۴- رسیدگی قضایی موضوع این ماده مانع از رسیدگی دیوان عدالت اداری و هیات های رسیدگی به تخلفات اداری نمی باشد.

ماده ۷۲- در راستای اجرای سیاست های کلی جمعیت و خانواده و بندهای ۴۵ و ۴۶ و ۷۰ سیاست های کلی برنامه ششم توسعه و ماده ۴۵ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ موضوع اجرای نقشه مهندسی فرهنگی کشور و سند جمعیت و تعالی خانواده و مواد ۷۳ - ۹۴ - ۱۰۲ - ۱۰۳ - ۱۰۴ و ۱۲۳ قانون برنامه ششم توسعه احکام مقرر در این قانون لازم الاجرا است. دولت مکلف است جهت اجرای احکام این قانون، بودجه لازم را در قوانین بودجه سنواتی و در ردیف های مشخص از محل درآمدهای ذیل بر حسب نیاز تامین و اختصاص دهد:

۱- اعتبارات هزینه ای :

الف- یک درصد از اعتبارات بودجه کلیه دستگاه ها - نهادها و موسسات موضوع ماده ۲۹ قانون برنامه ششم توسعه و مندرج در قانون بودجه که به نحوی از انحاء از اعتبارات دولتی استفاده می کنند به استثناء فصول ۱ و ۴ و ۶ هزینه ای و شرکت های زیان ده

ب- یک درصد (۱٪) از اعتبارات مالیات بر ارزش افزوده

پ- یک درصد (۱٪) از اعتبارات جدول هدفمندی یارانه ها

ت- مبلغ سه درصد (۳٪) از محل موضوع مابه التفاوت نرخ ارز

ث- ده درصد (۱۰٪) منابع حاصل از اجرای ماده (۳۷) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، (مالیات سلامت)

ج- پنجاه درصد (۵۰٪) منابع حاصل از مالیات بر خانه‌های خالی

چ- حذف یارانه سه دهک های آخر

ح- صد درصد (۱۰۰٪) از محل افزایش ۲۰ درصدی جرایم تخلفات رانندگی

خ- سی درصد (۳۰٪) اجرای اصل ۴۹ قانون اساسی (درآمد حاصل از ضبط اموال نامشروع)

د- منابع حاصل جریمه های مذکور در متن این قانون

ر- صد درصد (۱۰۰٪) درآمد حاصل از افزایش ۹۰۰ ریالی به تعرفه هر متر مکعب گاز مصرفی واحدهای

تولیدکننده فولاد

ز- صد درصد (۱۰۰٪) درآمد حاصل از افزایش ۱۰۰۰ ریال به ازای هر متر مکعب فروش آب شرب شهری

مشترکان پرمصرف آب از طریق شرکتهای آبفای شهری و واریز به حساب خزانه

س- صد درصد (۱۰۰٪) درآمد حاصل از افزایش ۳ برابری جرایم مربوطه به کالا، تجهیزات و داروهای قاچاق

ش- صد درصد (۱۰۰٪) جرایم تعزیرات حاصل از احتکار و گران فروشی

ص- کاربر بسته های ارائه دهنده خدمات مخابراتی علاوه بر قیمت هر پیامک مبلغ ده ریال از استفاده کننده

خدمات مذکور دریافت و جزء منابع این قانون قرار گیرد.

۲- اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای - عمرانی :

مبلغ ۳ درصد از محل اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای بابت احداث، تکمیل و تجهیز پروژه ها و

تجهیزات و امکانات مرتبط با این قانون

تبصره ۱- دبیرخانه ستاد ملی جمعیت، بر طرح ها، برنامه و عملکرد این اعتبارات نظارت می نماید.

تبصره ۲- اعتبارات این ماده صد درصد (۱۰۰٪) تخصیص تلقی شده و به عنوان کمک پس از تخصیص به هزینه

قطعی منظور می شود.

ماده ۷۳- به موجب این قانون، قانون تنظیم خانواده و جمعیت مصوب ۱۳۷۲/۲/۲۶ و قانون اصلاحیه آن مصوب

۱۳۸۸/۲/۲۲ و قانون اصلاح قوانین تنظیم خانواده و جمعیت سال ۱۳۹۲/۳/۲۹، ماده ۷۶ «قانون کار» مصوب

۱۳۶۹/۸/۲۹ با اصلاحات و الحاقات بعدی و ماده ۳ قانون تغذیه با شیر مادر و حمایت از مادران در دوران شیردهی

مصوب ۱۳۷۴/۱۲/۲۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی و همچنین کلیه قوانین، ضوابط و دستورالعملهای مشوق کاهش

فرزندآوری، تحدید کننده جمعیت و مرتبط با تنظیم خانواده، عقیم سازی و اعمال کننده محدودیت در ارائه خدمات

رفاهی بر اساس تعداد فرزند و مغایر سیاست های کلی جمعیت و محدودیت های مربوط به تعداد فرزند در بند ۴ ماده

۶۸ قانون خدمات کشوری، ماده ۸۶ قانون تأمین اجتماعی، ماده ۸ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت لغو

میشوند.

تبصره: کلیه دستگاههای اجرائی کشور مکلفند ظرف مدت دو ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون، امکانات و بودجه

های مرتبط با تنظیم خانواده را به اجرای این قانون تخصیص داده و به بازنگری و اصلاح مقررات و آیین نامه ها و

ضوابط اداری و مالی و استخدامی مرتبط بر اساس احکام این قانون در جهت افزایش فرزندآوری اقدام و گزارش عملکرد خود را به مجلس و نهادهای ذیربط ارائه نمایند.

ماده ۷۴: مدت زمان آزمایشی این قانون، هفت سال پس از لازم الاجرا شدن این قانون خواهد بود و پس از آن با تصویب مجلس قابل تمدید است.

قانون فوق مشتمل بر ۷۴ ماده در جلسه مورخ هفتم بهمن ماه یکهزار و سیصد و نود و نه کمیسیون مشترک جوانی جمعیت و حمایت از خانواده مجلس شورای اسلامی مطابق اصل هشتاد و پنجم (۸۵) قانون اساسی تصویب گردید.